

Spet smo na začetku zimske sezone, ko je primeren čas tudi za poživitev vzgojnega dela. Toda pri tem delu se kaže še razdrobljenost in nesodelovanje raznih organizacij — sindikatov, raznih komisij, društev, Svobod, organizacij Rdečega križa in vrste drugih, ki vsaka po svoje organizira vzgojno izobraževalno delo.

Širša smotrna izobraževalna dejavnost potrebuje več koordinacije v delu vseh teh organov. Potrebni bi bili

okrajni, pa tudi občinski izobraževalni centri, ki naj bi vsi to dejavnost združevali in usmerjali. Tak center je iz prejšnje Ljudske univerze že vzniknil na Jesenicah. Tudi v Kranju in Skojuji Loki, kjer te univerze delujejo, se kaže potreba po širši organizaciji. Telo, ki bi združevalo vse zainteresirane organe v enotno načrtno delo, je v okrajnem merilu že predvideno. Prav tako naj bi taka telesa (ne glede na to, ali naj bi jih imenovali izobraževalna centra ali kako drugače) osmvali tudi v občinah.

Delo teh centrov ne bi bilo v tem, da bi prevzeli sedanjo skrb vseh organizacij, ki se sedaj ukvarjajo z vzgojno dejavnostjo, marveč obratno. Tem organizacijam bi morali centri le pomagati pri iskanju predavateljev, prostorov, sestavljanju programov in podobno. Taka enotna izobraževalna dejavnost bi nedvomno žela večje uspehe že v sedanji in tudi v prihodnjih zimskih sezonah.

K. M.

AKTUALNO VPRAŠANJE

Na dnevnem redu „Roleta“ in „Kovinar“

V prostorih ObLO Kranj sta bili v četrtek, 12. t. m. ločeni seji občinskega zbora in zbora proizvajalcev ObLO. Oba zbora sta razpravljala med drugim o položaju v kranjskih podjetjih „Roleta“ in „Kovinar“, o prispevku ObLO za ureditev kanalizacije na Golniški cesti in o naročilu načrtov za most čez Kokro.

Odborniki so poslušali najprej poročilo o „Roletu“, ki ga je po naročilu oddelka za gospodarstvo ObLO pripravila posebna strokovna komisija. Podjetje „Roletamizarstvo“ zaposluje 170 delavcev, od katerih je 115 visoko kvalificiranih in kvalificiranih. To razmerje ni najboljše in označuje prejšnjo obrtniško kot industrijsko dejavnost. Obratni prostori podjetja „Roleta“ so zelo neprimerni, tesni in nimajo potrebnih higienskih, sanitarnih in varnostnih naprav. Vse to seveda vpliva tudi na delo. Posledice težkih delovnih pogojev se kažejo pri velikem številu obolenj in v nestalnosti delovne sile. Komisija je ugotovila tudi slabo organizacijo celotnega poslovanja v podjetju in zaradi tega meni, da podjetje v takih razmerah ne more več dolgo obstajati. Ljudski odbor je v zvezi s tem sklenil, naj podjetje do 31. januarja 1958 sestavi proizvodni program in pri tem upošteva možnost združitve mi-zarskega obrata z žago Britof ter odcepitve obrata za drvonitke.

Delovno silo naj skuša čim koristneje razporediti, da bo kvalifikacija vsakogar lahko prišla do izraza. Do 31. januarja naj bi „Roleta“ predložila Občinskemu ljudskemu odboru tudi predlog za lokacijo novih obratnih prostorov ter predlog za potrebne investicije. V podjetju bodo morali okrepiti tudi knjigovodski in komercialni oddelek z nastavitvijo sposobnih uslužbencev. Oddelek za gospodarstvo pri ObLO bo v kratkem pregledal, kakšen je finančni položaj podjetja in skušal ugotoviti, če bo le-to moglo do konca leta poravnati vse obveznosti, ki jih ima do banke. V primeru, da podjetje tega ne bo zmoglo in da banka odplačevanja ne bo podaljšala, bo ObLO sklepal o uvedbi prisilne uprave.

Zivahna je bila tudi razprava o „Kovinarju“, ker podjetje po združitvi z nekdanjo Puškarno ni doseglo predvidenih uspehov, ampak je zašlo v precejšnje finančne težave. Svet za industrijo je na svoji seji dne 4. t. m. o tem razpravljala in predlagala ljudskemu odboru, naj bi se nekdanje podjetje „Kovinar“ ponovno osamosvojilo, nekdanja Puškarna pa naj bi zaživela kot obrtno podjetje. Ljudski odbor o „Kovinarju“ ni sprejel dokončnega sklepa, ampak je priporočil Svetu za industrijo, naj zadevo še prouči.

Občinski ljudski odbor bo pri-speval v prihodnjem letu tudi 2 milijona dinarjev za kanalizacijo na Golniški cesti, ki jo že zdaj gradi Vojsna pošta Ljubljana. JLA bo zanjo prispevala 6 milijonov dinarjev.

Svet za gradbene in komunalne zadeve je predlagal ljudskemu odboru, naj bi v proračunu za leto 1958 zagotovil finančna sredstva za načrte novega mostu čez Kokro, ker viseča brv kmalu ne bo več sposobna za promet. V zvezi s tem so odborniki sklenili le-to, naj bi svet za komunalne zadeve pripravil podrobnejše poročilo o velikosti in lokaciji tega mostu.

SKOFJA LOKA DOBILA SODOBNO AVTOBUSNO POSTAJA

Skofja Loka, 15. decembra — Tu je bila danes dopoldne pomembna svečanost ob otvoritvi nove sodobne avtobusne postaje. Slovesnosti se je udeležilo več sto občanov, predsednik ObLO, tovariš Sveto Kobal, predstavnik OLO in drugi. Med gosti smo opazili tudi republiškega ljudskega poslance Igorja Peternelja.

Današnja prireditev je pomenila hkrati uvod v praznovanje občinskega praznika in je toliko pomembnejša, ker jih spominja na dogodke pred 16 leti. Kot prvi je povzel besedo predsednik DS „Transturista“ Pavle Podobnik in orisal razvojno pot omenjenega podjetja.

O pomenu nove avtobusne postaje je govoril predsednik ObLO Sveto Kobal, ki je tudi izročil postajo svojemu namenu. Nato pa so si številni gostje in občani ogledali še notranje prostore. V zvezi s tem je tovariš Kobal dejal: »Za prav nič manjšo nujnost pa ni bilo postavljeno pred nas vprašanje sodobnih prostorov za transportno podjetje, ki se je razvilo v izredno kratkem času, kot posledica potrebe in iniciative prebivalcev. (Nadaljevanje na 2. strani)

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI ZA GORENJSKO

LETO X., ST. 97 — CENA DIN 10.—

Kranj, 16. decembra 1957

Bo gradbeništvo kos nalogam?

Hiter družbeni razvoj zahteva od gradbeništva vedno več. Lahko bi celo rekli, da se je gradbena dejavnost šele razživela. Takšnega tempa gradnje pa domače gradbeništvo in industrija gradbenega materiala ne bosta vzdržala, če ne bomo krenili z dosežanjo potji, saj so kapacitete dematičnih podjetij splošnega družbenega sektorja od leta 1954 do leta 1956 nazadovale za 43 %, namesto, da bi napredovale. V letu 1957 je sicer obseg gradbenih storitev znatno porasel, kar pa ni posledica razširitve gradbenih kapacitet, temveč bolj posledica ugodnih vremenskih razmer. Gradbena operativna ima z deli, ki jih je prevzela letos, zasedenih za leto 1958 okrog 20 % svojih kapacitet. Program novih gradenj pa je tolikšen, da se resno vprašamo, kdo bo vsa ta dela opravil in od kod bomo vzeli take količine materiala za nove gradnje.

Kapacitete je moč povečati z najemanjem nove delovne sile in z razširitvijo mehanizacije. Doslej je moralo gradbeništvo zaradi objektivnih težav ubirati prvo lažjo pot; rezultat je zanemarljiva mehanizacija in visoka udeležba nekvalificirane delovne sile

Prihodnje leto nameravamo na Gorenjskem precej graditi, toda kapacitete gradbenih podjetij so premajhne Tudi gradbenega materiala ni dovolj

v proizvodnji. Tako znaša vrednost osnovnih sredstev, ki odpadejo na posameznega delavca v gradbeništvu le 324.173 din, v drugih panogah gospodarstva pa od 1.057.000 do 2.317.000 din. Zastarelost osnovnih sredstev 7 gradbenih podjetij je 43 %. Podjetja morajo zato nujno najeti kredite in obnoviti zastarelo mehanizacijo. Napačno je misliti, da le nove investicije vodijo k rešitvi. Nekatera podjetja imajo še precejšnje rezerve. Tako na primer se giblje letni bruto proizvod na zaposlenega v naših gradbenih podjetjih od 580.000 do 1.340.000 din. Ta razpon v seštevku predstavlja letno 19 % vsega bruto proizvoda gradbenih podjetij. Mrtvo sezono je zato koristno izrabiti za sestavljanje operativnih planov, ugotovitev notranje organizacije, za usposabljanje operativnega kadra za naloge v sezoni, za sklenitev pogodb za dobavo gradbenega materiala in izvedbo obrtnih del itd. Kooperacija med podjetji bi ne samo odpravila te razlike v proizvodnji, temveč bi tudi

znatno vplivala na pocenitev gradenj. Potrebujemo tudi sodobnejši gradbeni material.

Očitki, da podjetja gradijo počasi in drago, so deloma upravičeni. Kdor od blizu pogleda gradbeno proizvodnjo, bo ugotovil, da uporablja današnji zidar enako gradivo in dela na enak način, kot njegov prednik pred več desetletji, vendar ne povsem po svoji krivdi. Industrija gradbenega materiala je močno zaostala za drugimi industrijskimi panogami. Zastareli obratni ne dajejo dovolj izdelkov. Kakih 40 do 60 milijonov opeke je treba letno uvažati iz drugih republik. Naše opekarne delajo večinoma polno opeko, ker s starimi stroji ne morejo začeti izdelovati sodobnih tenkostenskih votlih izdelkov. Nužno je treba takoj opremiti vsaj dve opekarne na Gorenjskem s sodobno vakuumsko stiskalnico. Ta stroj odstrani iz gline zrak in jo zgosti, kar omogoča, da se surovi izdelek kljub tankim stenam ne deformira. Proizvodnja sodobnih tenkostenskih opečnih izdelkov je hitrejša, transport cenejši in poraba gline minimalna. Votlaci se zaradi tankih sten hitreje sušijo in žg. zato je tudi poraba goriva občutno manjša, skratka, opekarne lahko ceneje postavljajo na trg v istem času večje količine izdelkov. Gradnja z večjimi zidnimi enotami je hitrejša in cenejša, stropni opečni elementi pa prihranijo letno velike količine lesa, ki se lahko uporabijo v druge, ekonomsko bolj utemeljene namene.

Za povečanje asortimenta gradbenega materiala kaže organizirati centre za izdelavo: stropnikov in votlakov iz žilindrov jeseniških plavčev ter stropnikov in votlakov iz žagovine in ostružkov po sistemu „Durisol“.

Znatna pocenitev in izboljšanje kva-

liteto gradbenih izdelkov bi bila možna z ureditvijo centralne betonarne za Gorenjsko. Pri letni realizaciji 1,5 milijarde din gradbenih del samo splošno družbeni sektor porabi letno 30 tisoč m³ peska in gramoza. Material v naravi je nečist, nepravilnega granulacijskega sestava. Ustrezna trdnost betona zahteva dosti večjo porabo cementa.

Neodvisno od gradbenih podjetij je lahko doseči prihranke, s tem da se posamezni gradbeni interesi orientirajo na isto zazidalno površino — na koncentrirano gradnjo. Tako je moč občutno znižati stroške za komunalne naprave in stroške za predelavo. Pri taki graditvi je moč uvesti boljše organizacijo dela, koristneje izrabljati pomožni material in mehanizacijo.

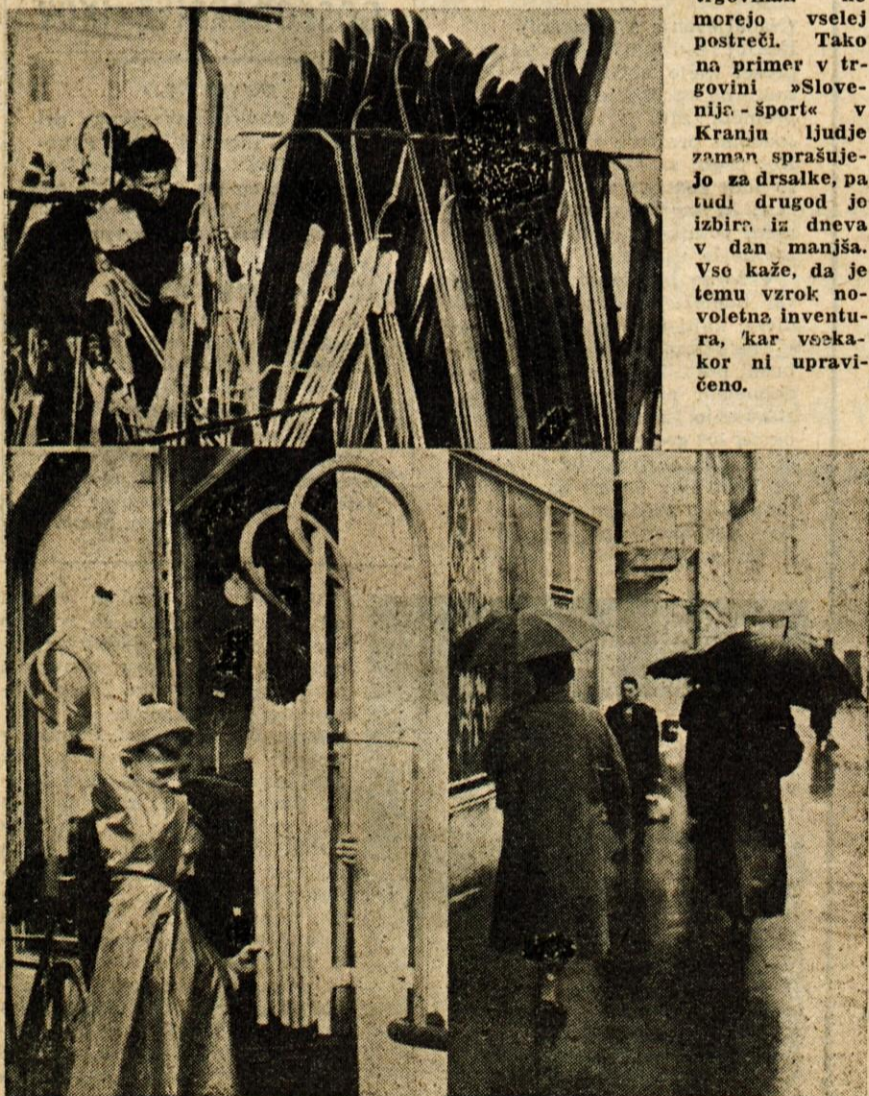
Prodajna cena objekta je odvisna tudi od projektantove zasnove. Slab projektni elaborat zelo otežkoča sestavo operativnih planov, moti proizvodnjo, povečuje stroške in podaljšuje dograditveno dobo. Projektanti morajo tako projektirati, da ima izvajalec objekta na razpolago pravočasno dovolj podatkov za gradnjo. Velika olajšava za graditelja je v tem, da projekti predvidevajo material, ki ga je moč na trgu dobiti in ima standardne mere. Tudi komisije za revizijo glavnih projektov lahko dokaj prispevajo k pocenitvi gradenj, ker imajo največ možnosti, da zavračajo slabo izdelane projekte ali projekte s predrago izvedbo in nerealno prikazanimi predračuni.

Investitorji naj v interesu dela izbirajo takšne nadzorne organe, ki skrbijo za koordinacijo med njimi, projektanti in izvajalci — torej strokovnjake, režiserje gradbenih del.

Ker bo leto 1958 zahtevalo od gradbenikov in gradbene industrije velik napor, naj sleherni pomisli, s čim bo lahko prispeval k hitrejši in cenejši uresnitvi gradbenega programa Gorenjske.

M. M.

Namesto snega, ki smo ga v decembru pričakovali, nas je pred dnevi presenetil dež. »Zimske« izložbe pa kljub temu vabijo kupce v trgovine. Zlasti mladina se rada ustavlja pred izložbami in ogleduje smuč, sanke ter razne druge zimske športne rekvizite, ko pa hočejo starši ustreči njenim željam, se kaj rado zgotdi, da jim v trgovinah ne morejo vselej postreči. Tako na primer v trgovini »Slovenija - sport« v Kranju ljudje zaman sprašujejo za drsalke, pa tudi drugod jo izbira iz dneva v dan manjša. Vse kaže, da je temu vzrok no-voletna inventura, kar vsaka-kor ni upravičeno.

naš razgovor

Jugoslovani smo bili deležni simpatij

Peter Uzar iz Trziča, ki je potoval na slavnostno proslavo 40. obletnice Oktobrske revolucije v Moskvo, se je že predstavil našim bralcem. To je bilo tik pred odhodom. Sedaj, ko se je vrnil, smo ga spet poiskali.

»Ste imeli čas in priložnost, da ste razen proslav videli tudi kaj drugega?»

»Seveda. Bilo je to organizirano. V Leningradu smo bili tri dni. Obiskali smo palačo Smolni, kjer je bil Leninov revolucionarni štab, šli smo na križarko »Avrora«, ki je oddala prvi uporniški strel na cesarski dvorec. Bili smo v Petropavlovski trdnjavi. Tam nam je spremljevalka pokazala celo celico, kjer je baje bil nekaj časa zaprt tov. Tito.»

»In kako živijo ljudje?»

»Kaj bi dejal! Žive tako kot pri nas. Ničesar ne manjka, povsod polne trgovine, nekateri ljudje nasmejani, drugi s skrbmi, kot pač ljudje.»

»A cene v trgovinah?»

»Ni drago. Obleka je res dražja kot pri nas.

Hrana, zlasti pa industrijski izdelki, pa so poceni. V Moskvi smo videli tovarno kruha. Vse gre po tekočem traku. Menda je samo šest takih tovarn, kjer pečejo kruh za štirinajmilijonsko mesto,« pravi Uzar.

»Kaj je vas posebno navdušilo?»

»Polno je takih primerov. Ne vem, kaj bi vi zapisali. Recimo, simpatije do Jugoslovancev. V hotelu v Leningradu nam je natakarica, ko je zvedela, da smo Jugoslovani, prinesla še posebej liter vodke. »Sedaj, po smrti, smo lahko spet legalni prijatelji,« je dejala. Vsi smo jo razumeli.

Prav tako je bilo na sprejemu delegacij v Centralnem sovjetu moskovskih sindikatov. Vsi smo, seveda, govorili rusko, čeprav so nekateri znali le kako besedo. Zraven nas je bil delegat Sirije. Ko je slišal, da smo Jugoslovani, je obstal, odložil kozarec, vstal in vsem dal roko ter nas pozdravljal s parolo: Tito, Tito! S tem geslom so nas pozdravljale mnoge delegacije Azije, Bližnjega vzhoda in od drugod.»

K. M.

MALESEK
KONIC

VIGENCJI

ROMAN

93

Ana si je opomogla od strahu, dejala si je, da mora biti mirna in pogumna. Sedla je k mizi in vsakokrat, ko jo je bolečina stisnila, je tesno sklenila roke in premagovala vzdihne, da je bila vsa znojna od napora. Potem je prišla Urša in na prvi pogled uganila, kaj je.

„Ali te bo že vrglo?“ je vprašala.

„Legla bom,“ je rekla Ana. „Ne morem se več držati na nogah.“

Dekla jo je spremila v spalnico, ji pomagala pri slačenju in jo odela tako skrbno, kot majhnega otroka.

„Poklicala bom žene,“ je rekla nato.

Ana je preplašeno gledala za njo, rada bi jo bila prosila, naj ostane pri njej, tako se je bala samote. Toda morala je mirno in vdano čakati, kdaj se bo odtrgal od nje sad tiste jesenske noči, ko je Dominik prišel k njej in ji po rdeči odeji razprostrl denar.

Sredi popoldneva je prišla Urša z babico, z njima je bila Rogovilčevka. Babica je menila, da bo treba še dolgo čakati, kakor zmeraj pri privesnicah. Rogovilčevka ji je zavezala oprano ruto čez razpletene kite in dobrodušno menila:

„Da se ti ne bodo lasje sprijeli...“

Ženski sta sedli k mizi in Urša jima je prinesla malico. Pogovarjali sta se o otrocih, ki so se zadnje čase rodili v trgu in se nista menili za Ano. Samo enkrat ji je babica obrisala čelo in potne dlani in ko je videla, kako težko zatajuje bolečino, ji je rekla:

„Kar vpij, če te težko prenašaš! V takem času vsaka vpije.“

Potem sta jo spet pustili in bilo ji je, kakor da se je čas ustavil in je na vse na svetu samo še bolečina, ki ji para telo na dvoje. —

Pozno ponoči je pogledal Dominik skozi vrata in vprašal, kako je. Ženski sta mu odgovorili, da je vse dobro in prav. Umaknil se je in jih pustil same.

Noč je bila neskončno dolga in proti jutru je Ana začela kričati. Vpila je, da se je razlegalo po vsej hiši in prav na trg.

Prišel je dan in še zmeraj se ni nič zgodilo. Urša je tekla k sosedam in jim povedala, kakor ji je naročila babica:

„Trdo bo šlo!“

To sporočilo je omečilo Špano in Majdnikovico, da sta brez odloga odšli k otročnici.

V vigencih so delali, kakor da se v hiši ne godi nič posebnega. Samo Aleš in Miklavž sta vznemirjeno odhajala na dvorišče in prisuškovala vpitju, ki je prihajalo iz zgornje kamre in zbegano ogledovala ženske, ki so hodile po hiši in kuhinji. Potrta sta se vračala v vigeno in ves čas med delom nista spregovorila. Negotovost je visela v zraku in nič ni pomagalo, da je Dominik na videz ravnodušno hodil med delavci in jim ukazoval. Sredi dopoldneva, ko se še zmeraj nič ni zganilo, je Aleš nenadoma vrgel kladivo iz rok.

„Stric, jaz danes ne morem delati!“

Za njim je odložil kladivo še Miklavž in skupaj sta šla v kuhinjo.

Sedla sta pred ognjišče in stric Miklavž je začel žvečiti tobak, Aleš pa je kadil cigareto za cigareto. Krop na ognjišču se je že davno skladil in ženske so ga grele drugič, toda očitno ga še nihče ni potreboval, da bi okopal otroka. Urša je počasi drsala sem in tja in se pogosto odhrkavala, kakor bi jo dušile solze.

„Ali še ni nič?“ jo je nestrpno vprašal Miklavž vsakokrat, ko se je prikazala.

„Nič...“

Prišla je Rogovilčevka, njen dobrovoljni obraz je bil preprežen z gubami, poznali sta se ji nepresporna noč in velika skrb.

„Še zmeraj nič?“ je poizvedoval Miklavž.

„Nič.“ Zenska je pogledala v strop in vzdihnila: „Bog se je usmilil, tako trpi in me ji ne moremo predejeti! Vse moči so ji že pošle.“

Trije učinki atomske eksplozije

Preden povemo kaj več o posledicah atomske eksplozije, moramo omeniti, da se vsi njeni učinki — toplotni, udarni in radioaktivni učinek — javljajo tako rekoč hkrati, so med seboj povezani in se med seboj dopolnjujejo v pustošenju v mejah, do kamor sežejo.

Udarni ali rušilni val se pojavi pri vsaki eksploziji, zato ni treba poudarjati, da ima učinek atomske eksplozije izredno rušilno silo. V trenutku eksplozije se razvije temperatura nad milijon stopinj Celzija, ki je posledica visokega pritiska v središču eksplozije. Cenijo, da pritisk vsebuje nad polovico celotne sile atomske bombe.

Zračni pritisk se ustvari na površini ognjene krogle, se nato od nje loči in v obliki ogromnega zgoščenega mehurja širi na vse strani. Od središča eksplozije se z velikansko hitrostjo premika zgoščen zrak, ki ima izredno rušilno silo. Rušilni valovi se usmerijo v dve nasprotni smeri, kar povzroča nekakšni vihar veter, ki na določenem področju zruši in uniči vse pred seboj.

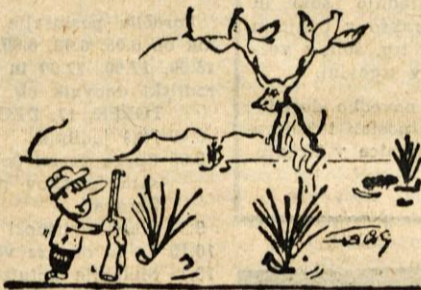
Rušilni val izhaja od središča eksplozije ekscentrično navzven in potiska pred seboj zračne mase. Toda pritisk, ki je v središču eksplozije prišel do svojega vrhunca, naglo upade. Zato nastane v središču za trenutek nižji pritisk od atmosferskega pritiska v okolici. To ima za posledico, da se okolne zračne mase zrušijo k središču eksplozije, kar imenujejo drugi udarni ali rušilni val, ki ima ogromno rušilno moč. Rušenje hiš, zgradb in drugih objektov je ob tem valu močnejše od prvega udarnega vala in zato so tudi človeške žrtve večje.

Ta izredno močan veter, ki ga povzroči eksplozija, pa zatem v zelo kratkih sekundah, piha zdaj sem zdaj tja in vsak poznejši sunek je močnejši od prejšnjega, ker poznejši val dohiteva prejšnjega in s tem pomnoži njegovo rušilno moč tako, da imamo v kratkem opravku z nekakšnim rušilnim zidom.

Učinkovitost rušilnega vala, ugotavljajo strokovnjaki, je odvisna od konfiguracije tal. Val se lahko odbije ali pa preskoči posamezne globine in dolinice, v drugih primerih pa mu take ovire spremenijo smer in včasih njegovo učinkovitost tudi povečajo. Učinkovitost rušilne sile je odvisna od oddaljenosti objekta od središča eksplozije, od višine osrednje točke eksplozije in seveda od sile bombe. Mnogi strokovnjaki menijo, da je eksplozija najučinkovitejša, če bomba eksplodira na višini od 600 do 700 metrov — to je za ravna zemljišča.

Na omenjeni višini se doseže največji premer učinka, zato pa je v tem primeru mnogo manjši radioaktivni učinek. Eksplozija na površini zemlje ali nizko nad zemljo bi imela sicer močan rušilni učinek, toda učinek radioaktivnosti je v tem primeru mnogo manjši. Pri eksploziji pod vodo pa imamo močan sekundarni učinek — močno radioaktivnost, hkrati pa tudi zelo močno rušilno silo, kajti ustvarijo se do 30 metrov visoki valovi, ki imajo izredno hitrost in zato strašno rušilno moč. Pri poizkusu na Bikinih se je dvignil v zrak vodni steber enega milijona ton vode. Kaj pa eksplozija pod zemljo? Poizkusi v ZDA so pokazali, da imajo te eksplozije velik učinek na trdnih področjih na utrdbene objekte.

ZA RAZVEDRILLO

BREZ BESED

»Ne zamerite, gospodje, toda praksa se mi je potrojila.«

»Zakaj pa ne delate?«
»Mar naj še z delom podpiram nepridiprava, kakršen sem?«

Zanimivosti

STROKOVNJAK ZA »O«

Pred kratkim se je v Južni Ameriki prijavił za televizijsko tekmovanje »Pusti ali podvoji« neki tekmovalec, ki je bil pripravljen odgovarjati o vsem, kar se začneja s črko o. Televizijska uprava je čudni zahtevi ugodila in moč se je pojavil pred kamero. V svojem »predmetu« je bil tako dobro podkovan, da je odnesel eno izmed najvišjih nagrad. Ko so ga potem vprašali, kako da tako dobro pozna, vse kar je v zvezi z omenjeno začetnico, je povedal, da je bil več let v zaporu, kjer so imeli na razpolago eno samo knjigo — edini zvezek enciklopedije, črke o. Iz dolgega časa se jo je naučil na pamet.

NOV ANTIBIOTIK

V ZDA so odkrili novo zdravilo. Gre za antibiotik, ki se mu dali ime »ristocetin«. Po izjavah uglednih zdravnikov je to med najučinkovitejšimi doslej znanimi antibiotiki, ki se odlikuje po tem, da ne le ovira razvoj mikroorganizmov, ampak jih tudi uničuje. Zdravilo izdelujejo iz neke posebne prsti, ki so jo našli v Koloradu.

5000 LET STARA BETONSKA ZGRADBA

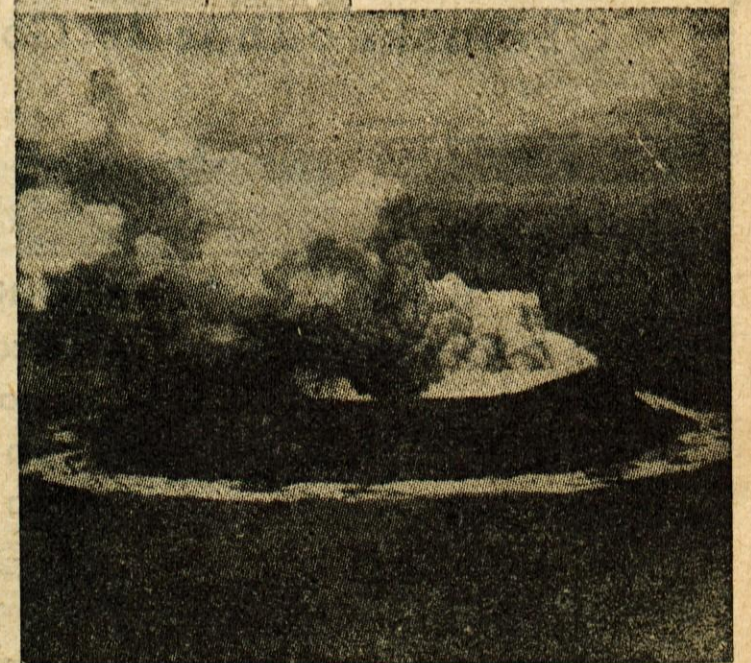
Nedavno je arheološka odprava, ki raziskuje južno Babilonijo, odkopala pri Uruk - Varu temelje velikega svetišča. Odkritje bi samo po sebi ne bilo nič toliko zanimivo, če bi ne bili temelji iz — betona. Torej so stari Babilonci že približno pred 5000 leti poznali ta gradbeni material in ga uporabljali. Čudno pa je le, da doslej niso še nikjer našli sledov podobnih gradenj.

ZARADI STRAHU ONEMEL IN SPET SPREGOVORIL

Alfonso Espinola iz Venezuele je bil nad 50 let nem. Govor je izgubil v rani mladosti, ko so ga nekako hučo prestrašili. Dolgo časa so se zaman mučili, da bi ga ozdravili in moral se je sprijazniti s svojo usodo. Pred dnevi pa je nenadoma spet spregovoril. Govor se mu je povrnil na prav tako čuden način, kakor ga je bil izgubil. Ko je s svojimi tovariši lovil ribe, se jim je čoln prevrnil in znašli so se v morju. Alfonso se tega ni preveč prestrašil, ker je bil dober plavalec. Nenadoma pa je zagledal za seboj velikega morskega psa in tedaj je prestrašen kriknil. Pošast se ga ni dotaknila in moč so jo srečno rešil na obalo. Od tedaj normalno govori kot vsak drug človek.

NENAVADEN OGNJENIŠKI OTOK

Pred otokom Fayal v Azorskem otočju je začelo zadnje dni septembra šumeti na morskem dnu, potem pa je iz vode šnila para visoko pod nebo. Za paro je privrela lava in z njo žareče kamenje: z dneva v dan je rasel iz morja novi ognjeniški otok, ki je po treh tednih prekril šest kvadratnih kilometrov morske površine in je bil 200 metrov visok. Čez mesec dni je otok sicer začel spet izginjati v morju, medtem pa so doživeli ribiči na sosednjem Fayalu vrsto katastrofalnih dni. Povsod je bilo polno ognjeniškega pepela. Na sliki spodaj vidite bruhaajoči ognjenik, na levi pa s pepelom zasuto obalo s poslopjem ob svetilniku.

Bralci + + REDAKCIJA

Ze v več številkah vašega lista sem opazil, da dopisniki oz. novinarji, ki urejajo posamezne športne rubrike delajo razne napake, ki braleca motijo, zlasti še, če ve, da je bilo drugače kot je bilo zapisano. V eni zadnjih številkih pa sem opazil, da sta bili objavljeni dve športni vesti z istimi napakami kot v športnem tedniku »Polet«. Ali ni to žalostno dejstvo, da je vest prepisana iz centralnega lista, saj to prav gotovo škoduje ugledu lokalnega lista, »Glasu Gorenjske«.

Z. M.
»Iskra« Kranj

Da nismo nezmotljivi in da se v našem listu tudi napake, se zavedamo. Vsekakor pa si vedno prizadevamo, da bi bilo teh čim manj.

Na vprašanje kako je prišlo do tega, da sta bili v »Poletu« in v našem listu objavljeni vesti z enakimi napakami, smo dobili od našega dopisnika takle odgovor: »Tovariši, ki je že prejel rezultate od vodstva turnirja in jih sporočil »Poletu«, je bil tako prijazen, da sem jih jaz lahko od njega prepisal, ker bi sicer še jaz moral nadlegovati prireditelja. Ko je bilo že prepoznano, pa se je pokazalo, da rezultati niso bili točni.«

Pošiljam vam drugi dopis o osončju ter vas prosim, da ga ob prvi priložnosti priobčite. Razen tega imam doma še precej zanimivih sestavkov o raznih planetih.

J. H. Jesenice

Najlepše se vam zahvaljujemo tudi za drugi dopis in za požrvalno delo, ki ste ga imeli z njim. Toda odgovor, ki smo vam ga dali že na prvi dopis, naj velja tudi za drugega.

Ze večkrat sem iskala v Ljudski knjižnici v Kranju nove knjige v tujem jeziku. Predvsem si želim nove knjige v nemškem jeziku, ker tega najbolj znam in bi ga nerada pozabila. Toda v knjižnici takšnih knjig ne morem dobiti. Ali bi mi vi lahko odgovorili, zakaj ne?

V. B., Kranj

Vprašali smo upravnika Ljudske knjižnice v Kranju, ki nam je dal takle odgovor: »Res je, da ljudje večkrat sprašujejo za nove knjige predvsem v nemškem jeziku. Toda mi jim trenutno še ne moremo ustrediti. Namreč, ena knjiga stane okoli 2000 dinarjev, za ta denar pa lahko kupimo več slovenskih knjig, za katere je vsekakor mnogo večje zanimanje. Sredstev pa ni, da bi lahko vsem že sedaj ustregli. Dogovarjamo pa se že o tem, da bi dobili nove knjige v tujih jezikih iz ljubljanskih knjižnic in tako v doglednem času lahko ustregli našim bralcem.«